

[Henning Rasmussen]

økonomiske grundlag for mange kommuner og amtskommuner.

Vi er meget glade for, at Det Radikale Venstre i flere udtalelser har sagt klart nej til skatteindgrebet over for kommunerne, og vi vil arbejde for at fastholde det flertal, der synes at tegne sig mod denne del af lovforslaget.

I øvrigt vil vi gøre, hvad vi kan for at skaffe klarhed på dette område inden grundlovsdag, og for at få sagen klaret af, men i en anden form end den, regeringen har tænkt sig, inden Folketingets medlemmer tager hjem på sommerferie.

Karen Højte Jensen (KF):

For et år siden kunne jeg fra denne talerstol glæde mig over, at vi kunne lovfæste den aftale, som regeringen og de kommunale organisationer havde indgået vedrørende de kommunale udgiftsrammer for 1987 og 1988. Jeg roste med rette den realisme, de her stod for. I dag er der ingen grund til at glæde sig eller til at rose de kommunale organisationer, og der er heller ikke basis for at tale om organisationernes realitetssans. Faktisk er det temmelig trist og skuffende, når aftaler ikke holdes.

Siden firkløverregeringen tiltrådte i efteråret 1982, har dens mål været at bremse væksten i de offentlige udgifter. Sigtet har været at mindske den del af samfundets produktion, som den offentlige sektor lægger beslag på. Det er faktisk lykkedes ganske godt. Resultatet af den førte udgiftspolitik er et fald i udgiftstrykket fra over 60 pct. i 1982 til nu 53 pct. af bruttonationalproduktet. Bag faldet i udgiftstrykket ligger en meget stram offentlig udgiftspolitik.

Det er regeringens erklærede mål, at de offentlige udgifter også i de kommende år skal holdes i ro. Hvis de offentlige udgifter igen får lov at stige, vil det være umuligt at videreføre den økonomiske genopretningspolitik, og det vil samtidig være helt umuligt at holde skatterne i ro. Jeg tror faktisk, at borgerne finder skattetrykket særdeles tyngende allerede i dag.

Hvis de offentlige udgifter og skatterne skal holdes i ro, er det nødvendigt, at kommunerne yder deres. Det forholder sig jo sådan, at en meget stor del af de samlede udgifter afholdes af kommunerne.

Så kan man spørge sig selv, hvordan det er gået de sidste fem år. De offentlige netoudgifter er steget med 2,8 pct., og hovedparten af væksten i de offentlige udgifter må tilskrives vækst i de kommunale udgifter. Det er nok værd at bemærke, at væksten især er foregået de sidste år. I 1983 og 1984 viste kommunerne et betydeligt udgiftspolitisk mådehold, og derfor kunne kommuneskatten holdes i ro. I 1985 og 1986 lå udgifterne på et væsentligt højere niveau end det, regeringen henstillede, og i 1987 er det faktisk ved at gå helt galt. Under et er de aftalte rammer overskredet med ca. 2 mia. kr. Flere kommuner har allerede bebudet skattestigninger i 1988 på 2-3 procentpoint. Derfor har regeringen følt det nødvendigt at tage et initiativ, der sætter en bremseklo for skattestigningen.

Hvad ville der ske, hvis der intet blev gjort, og hvad med udsigterne for de kommende år?

I går fik vi jo budgetredegørelsen, og i Finansministeriet har man foretaget en fremskrivning af de kommunale udgifter fra 1988 til 1995, såfremt væksten i det kommunale serviceniveau fortsætter med de tendenser, vi i dag må konstatere. Jeg tør godt sige, at det er et meget uhyggeligt perspektiv, der tegner sig. Det fremgår helt klart, at de kommunale skatter skal øges med 10 procentpoint over de næste syv år, hvis vi ikke gør noget ved udgifterne nu. Det er der vel ingen der med deres sunde fornuft kan leve med.

Undertiden hører man det synspunkt fremført, at udgiftsrammerne for kommunerne ligger på et urealistisk lavt niveau, og at der ikke tages hensyn til merudgifter som følge af f.eks. det øgede antal ældre. Lad mig understrege, at udgiftsrammerne for 1987 og 1988, således som de blev aftalt med kommunerne sidste år, ligger på et højere niveau end nogen sinde. Og vi må heller ikke overse, at der tages hensyn til ændringer i befolkningsgrundlaget som f.eks. ændringer af antallet af børn og ældre.

Jeg vil gerne understrege, at den aftale, som regeringen og kommunerne indgik sidste år, indebar et løft af udgiftsniveauet på 4 mia. kr. Og regeringen har under de seneste forhandlinger tilbudt yderligere godt 1 mia. kr. til dækning af kommunernes udgifter i forbindelse med karensdagens afskaffelse,